

HUM210 Türkçe Yazılı Anlatımın Geliştirilmesi

2025–2026 Bahar Dönemi | Ders İzlenesi

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Entegrasyonlu

SKH 4 Nitelikli Eğitim	SKH 8 İnsana Yakışır İş	SKH 10 Eşitsizliklerin Azaltılması	SKH 11 Sürdürülebilir Kentler	SKH 13 İklim Eylemi	SKH 16 Barış ve Adalet
----------------------------------	-----------------------------------	--	---	-------------------------------	----------------------------------

Öğretim Elemanı Bilgileri

Öğretim Elemanı	Dr. Doğan EVECEN
Ofis	Genel Kültür Dersleri Bölüm Binası
Telefon	750 78 05
E-posta	doganevecen@iyte.edu.tr
Ofis Saatleri	Çarşamba ve Perşembe, 10.00–12.00

Dersin İçeriği

Öğrencilerin Türkçe yazılı iletişim becerilerini geliştirme çalışmaları, yazılı anlatım türleri ve uygulamaları. Bu dönemden itibaren çalışmalar, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH'ler) ekseninde tematik olarak zenginleştirilmektedir.

Dersin Amacı ve Hedefi

Yazılı iletişim, bireylerin akademik ve profesyonel hayatlarında düşüncelerini net, etkili ve ikna edici biçimde ifade etmelerini sağlar. HUM210, öğrencilerin akademik ve edebî yazım kurallarına uygun metinler oluşturmasını, yazılı anlatım türlerini tanımasını ve modern iletişim araçlarını kullanarak yazma becerilerini geliştirmesini hedefler.

Bu dönem, klasik yazarlık yetkinliklerinin yanı sıra öğrenciler BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri çerçevesinde küresel sorunları Türkçeyle ifade etme ve bu sorunlara dair çözüm odaklı metinler üretme becerisi de kazanacaktır. İklim değişikliği, kapsayıcı eğitim, toplumsal eşitlik, sürdürülebilir kentleşme ve barışçıl toplum gibi temalar; dilekçe, deneme, öykü ve dijital anlatım gibi yazı türleriyle işlenecektir.

Mühendislik, fen ve mimarlık gibi disiplinlerde başarılı bir kariyer; teknik bilginin yanı sıra bu bilgiyi anlaşılır, doğru ve etkili biçimde aktarabilmeyi gerektirir. Ders, teknik raporlar, proje sunumları, akademik makaleler ve resmî yazışmalar gibi metin türlerini profesyonel düzeyde oluşturmak için Türkçenin imkânlarından faydalanmayı amaçlamaktadır.

Not: Klasik uygulamalara ek olarak yapay zekâ destekli uygulamalar da yapılacaktır.

Ölçme ve Değerlendirme

Değerlendirme Bileşeni	Ağırlık	Tarih
Ara Sınav	%30	15 Nisan 2026, Çar. 13.30
Katılım ve Devam	%15	Dönem boyunca
Final Sınavı (Süreç Temelli Çalışmalar)	%55	24 Haziran 2026, Çar. 13.30

Ders 3 Kredi ve 5 AKTS değerindedir. Geçme notu: 60. Dört haftayı aşan devamsızlık NA (devamsızlık nedeniyle başarısız) olarak değerlendirilir.

Haftalık Ders Programı ve SKH Bağlantıları

Her haftanın konusu, ilgili BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi ile ilişkilendirilmiştir. SKH bağlantıları, konuların bütünüyle değiştirilmesi değil; yazma pratiğine anlam ve bağlam katması için tasarlanmıştır.

Hafta	Konu	SKH Bağlantısı
1	Tanışma, ders tanıtımı; Neden anlatır ve neden yazarız? Yazı ve önemi, yazılı kültür — Sürdürülebilir gelişmede (yazılı) iletişimin rolü üzerine giriş	SKH 4, SKH 17
2	Türkçenin yazılı anlatım özellikleri; imla ve noktalama + Yapay Zekâ destekli uygulama — Küresel iletişimde anadilinin önemi	SKH 4
3	Resmî Yazışmalar: Dilekçe, tutanak — Çevre hakkı ve erişim taleplerine yönelik dilekçe örnekleri	SKH 16, SKH 13
4	Resmî Yazışmalar: CV/özgeçmiş ve e-posta — Sürdürülebilir kariyer, kapsayıcı istihdam ve adil iş	SKH 8, SKH 10
5	Yazılı anlatımın özellikleri, türleri ve biçimleri — İklim değişikliği, yoksulluk ve eşitsizlik gibi küresel sorunları anlatmak	SKH 1, SKH 13
6	Kompozisyon, paragraf + Yapay Zekâ destekli uygulama — Sağlıklı yaşam ve iyi oluş temalarında paragraf oluşturma	SKH 3, SKH 4
7	Kavram haritası ve uygulama — Sürdürülebilirlik kavramlarını haritalama: enerji, su, ekosistem	SKH 6, SKH 7, SKH 15
8	ARA SINAV	—
9	Süreç Temelli / Planlı Yazma — Geri dönüşüm, sıfır atık iklim eylemi gibi konularda planlı yazma	SKH 12, SKH 13
10	Yazma Etkinliği: Film Karakterleri Analizi — Sürdürülebilirlik eksenli filmlerden karakter analizi ile öykü oluşturma	SKH 11, SKH 13
11	Yazılı anlatım türleri + YZ destekli uygulama: Öykü, deneme, makale — SKH temaları üzerine yaratıcı yazarlık	SKH 4, SKH 10, SKH 16
12	YZ destekli uygulama + Dijital öykü oluşturma — Topluluk, kent, yaşam alanlarını veya SKH temalarını dijital anlatıyla aktarma	SKH 11, SKH 17
13	Yazılı metinler üzerine değerlendirmeler (Dijital öykü sunumları) — Akran geri bildirimi ve kapsayıcı tartışma	SKH 4, SKH 16
14	Yazılı metinler üzerine değerlendirmeler (Dijital öykü sunumları) — Dönem değerlendirmesi	SKH 17

Final Yerine Gececek Süreç Temelli Çalışmalar

TÜYAG dersinin en önemli hedefi, yazı aracılığıyla çeşitli teknikler kullanarak kendinizi ifade etmenin yol ve yöntemlerini öğrenmek ve geliştirmektir. Bu dönem çalışmalar, sürdürülebilirlik değerleriyle örtüşen özgün deneyimleri ön plana çıkaracak biçimde tasarlanmıştır. Her ödev en az 600, en fazla 750 sözcükten oluşmalıdır.

1. Fotoğrafın Öyküsü · SKH 11 – Sürdürülebilir Kentler ve Topluluklar

Sizinle bir bağı olan ve herhangi bir mekâna (deniz, dağ, sokak, çimenlik, orman, cadde, apartman, ev, oda vb.) kişiye veya hayvana ait fotoğraf ve hikâye beklenmektedir. Bu kez seçtiğiniz mekânı sürdürülebilir yaşam, doğa ile ilişki ya da topluluk bağı perspektifinden de değerlendirmeniz teşvik edilmektedir. Fotoğrafın yanında konu edinilenle çekilmiş bir özçekim/selfie de olmalıdır.

2. Duyguların Dilinden · SKH 3 – Sağlıklı Bireyler ve İyi Oluş

Hayatın genel akışı içinde, bu dönem en çok yaşadığınız duygulardan —sevinç, hüznün, öfke veya şaşırma— birini seçerek öyküleyici ve betimleyici anlatım biçimiyle bir yazı kaleme alınız. Bu çalışmada bizzat yaşadıklarınızı anlatmanız beklenmektedir. Yazının içinde ruh sağlığı, dayanışma ya da psikolojik iyi oluşu destekleyen bir deneyime yer vermeniz teşvik edilir. **Bu ödev final sınavı ortamında sınıfta yazılacaktır.**

3. Aylar Geçiyor · SKH 13 – İklim Eylemi / SKH 15 – Karasal Yaşam

Dönemin dört ayı (Ekim, Kasım, Aralık, Ocak) boyunca kendinizi ve çevrenizi gözlemleyip notlar alınız; dört paragraflık bir gözlem/deneyim yazısı oluşturunuz. Bu kez çevresel değişimlere (mevsim geçişleri, doğanın ritmi, kentsel dönüşüm vb.) odaklanarak gözlemlerinizi sürdürülebilirlik duyarlılığıyla kayıt altına almanız teşvik edilir. Yazınızın başında kullandığınız anlatım biçimini ayrı bir cümleyle belirtiniz.

4. Etkinlik Deneyimi · SKH 10 – Eşitsizliklerin Azaltılması / SKH 11

Bu dönem katıldığınız en az iki farklı kültürel etkinliğin (tiyatro ya da konser) deneyimini anlatınız. Etkinliğe karar vermekten bilet alımına, etkinlik anından sonrasına uzanan gözlemlerinizi aktarınız. Bu dönem özellikle toplumsal kapsayıcılık, erişilebilirlik ya da kültürel çeşitlilik temasını işleyen etkinliklere katılmanız teşvik edilmektedir. Yazının başında veya sonunda etkinliğe katıldığınızı gösteren ve sizin de içinde olduğunuz bir fotoğraf eklenmelidir.

5. Dijital Olarak da Anlatabilirim! · SKH 4 – Nitelikli Eğitim / SKH 17 – Ortaklıklar

Başkalarının da ilgisini çekebileceğini düşündüğünüz ilginç, komik, hüznü ya da düşündürücü bir hikâye yazınız. Bu hikâyeyi dijital araçlar aracılığıyla ses, müzik ve görselle (video ya da fotoğraf) zenginleştirerek sunuya dönüştürünüz. Sürdürülebilirlik, dayanışma, doğa veya toplumsal adalet temalarına yer vermeniz teşvik edilir. Dijital hikâyenizin süresi en az 2, en fazla 5 dakika olmalıdır. Bu çalışma sınıfta sunum biçiminde yapılacaktır.

Teslim Tarihi: 1, 3 ve 4 numaralı ödevler Microsoft Teams ödev bölümüne 24 Haziran 2026 saat 17.00'e kadar yüklenmelidir. Büyük boy bir defter önerilmektedir.

Kullanılan ve Önerilen Kaynaklar

- Ali Yakıcı ve diğerleri (2017). Üniversiteler İçin Yazılı Anlatım I. Yargı Yayınları.
- Baki Asiltürk (2011). Yazılı Anlatım – Metin İnceleme ve Oluşturma. İkaros Yayınları.
- Mehmet Gedizli (2004). Yazabilmek – Yazılı Anlatıma Giriş. Şule Yayınları.
- Peter Clark (2011). Yazma Uğraşı (Çev. Banu Karakaş). Metropolis Yayınları.
- Emin Özdemir (2000). Anlatım Sanatı – Kompozisyon. Remzi Kitabevi.
- W. J. Ong (2013). Sözlü ve Yazılı Kültür. Metis Yayınları.
- Sıddık Akbayır (2011). Nasıl Yazabilirim? Pegem Akademi.

Okunacak Kaynaklar

- Ferit Edgü, Yazmak Eylemi. Sel Yayıncılık, 2008.
- İsmail Gezzin, Homo Narrans – İnsan Niçin Anlatır? Redingot Kitap, 2020.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Hakkında

Bu izlencede atıfta bulunulan Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKHs), 193 üye devletin 2015'te benimsediği ve 2030'a kadar hayata geçirilmesi hedeflenen 17 küresel hedeftir. Bu derste SKH'ler; iklim değişikliği, kapsayıcı eğitim, toplumsal eşitlik, sürdürülebilir kentler ve barışçıl toplum gibi konuları Türkçeyle ifade etmek için bir tematik çerçeve sunar. Hedef, söz konusu sorunları doğrudan çözmek değil; bu konularda derin ve etkili yazabilme yetkinliği geliştirmektir.

Dönem boyunca görüşmek üzere. Başarılar.

Dr. Doğan EVECEN | İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü